

Kemény Simon

Nyári délelőtt...

Lustán meglendül fönn egy legyező,
S megmozdul tőle a rest levegő.
A felhők felett, a felhők alatt,
Vagy a felhőkön épült az a lak,
Melynek erkélyén trónol az, aki
Legyezőt lendít, gőgös valaki.
Gurigázik a szellő szaporán,
Alá napfényen, alul föld porán,
És csiklandósan ide karikáz,
Hol árnyékát hajítja rám a ház,
Ahol a meggyfa, Istenem, de szép,
Felrakta már ő s korall ékszerét,
S tündér kacéran s angyali hiún
A pázsit tükrébe lenézni ún,
Hisz úgyis tudja, milyen szépítő
A korall ékszer, s milyen szép is ő.
Ága-boga csak illeg s mosolyog,
Fürtös fején a víg szellő forog,
És táncoltatja az ágak hegyét,
Mintha kislány édes zenére lép.
Az egész fán úrrá lesz az ütem,
Nem járja így egy ballerina sem.
Nézem a fát és nézem az eget,
Ez leinteget, az felinteget.
Az ég felhővel integet alá,
A fa ágakkal int választ reá.
Ti nem tudjátok: ég, felhő, faág,
Hogy háború van, s pusztul a világ?

Titkos Ilonáról

Íze, tüze és titka van nevének,
Mint az érett, nemes szőlő levének.

Mint remekművet remekmívú ráma
Úgy keretezi alakját a dráma.

És mint szép arcon Páris drága rúzsa
Virul rajta a vígjátéki rózsa.

A szép beszéd szép műhelye a szája
Nyomában lebeg a végzet uszálya.

Tigris szemében orvosságok s mérgek
És sebgyógyító balzsam, ír, temérdek.

A szent deszkán, mely világot jelentő,
Gazdag, rejtelmes világot jelent ő.

Titokzatos, titkos virág az ében
Csalfa művészet tündéri ölében.

Brilliáns

Szájam királyi bíborszőnyegén
Torzarcú szitkok vánszorognak,
Részeg, vad átkok tántorognak,
S ajkam ezt túrni kénytelen, szegény.

Agyam sikátoraiban dühöng
A csőcselék és feltolakszik;
Sárral dobál, mert rád haragszik,
De a szívben: ott halálos a csend.

Hangosak a lelkelem lebujai,
És züllött népük sorra lázad.
De hozzád kúszik az alázat
És simogatnak félénk ujjai.

Képed agyamban mégis tündököl,
Mint brilliáns a diadémon,
Amelyen nincs se sár, se vérnyom,
S mely oly nagy, mint két összetett ököl.

Motívumok

Csak egy szép dolog van az életben: az állandó életveszély. Nincs gyönyörűbb hát-tér, mint a csontember, akinek örökös permanenciában kell mögöttem állania. Mily izgatóság a finom distanciák a kasza s az életem fonala között! A habozásban – talán a habozásban – van még csak ekkora gyönyörűség, az akaratnak abban az állandó tántorgásában, amely végigkísér életem legfontosabb cselekedeteiben éppúgy, mint apró reflexmozdulataiban.

Úgy tudok Magára gondolni: olyan bensőséggel, annyira a lelkemmel, a testemmel, az egész létezésemmel, hogy ilyenkor maga tőlem távol bizonyosan mélyen elpirul – mondja a púder a pirosítónak.

Szavak, kik Érette születtek: hermelinpalástban, koronásan lépkedjetez végig ajka-mon, ezen a fejedelmi szőnyegen...

Mindent megérték, de nem bocsátok meg semmit; csak azt nem értem meg, miért nem bocsátok meg semmit.

Ha az ég nem volna olyan elbűvölően kék, nem tetszenének nekem a sötét szemek.

Szent kételkedés ne hagyj el! Azon a napon, amelyen te eltávozol, főbelövöm ma-gam.

Irigylek mindenkit, aki olyan szerencsés, hogy boldogtalan tud lenni.

Miért dolgozzam, mikor kritizálhatok? Miért kritizáljak, mikor hallgathatok? És miért ne hallgassak?

Mindent nézzünk meg jól, hogy valamikor emlékezzünk rája. Mily gyönyörűek az emlékek, amikor a nagy távolságból egyszerre csak megérkeznek. A hosszú út két oldalán úgy állnak az évek, mint az allé fái. És egyszerre jönnek tájképek s jönnek házaknak a képei. Áttetsző kék hegyek finom hullámú vonalai, bizonyos lakások, egyes szobák, egyszerre itt van valami kedves bútor, régi, barna és politúros, zenélő óra, rajta színes csatázó török katonák. Hirtelen megjelenik egy régi arc, váratlanul egy egész jelenet, minden hangjával, minden mozdulatával. És jönnek könny-fakasztó hangok emlékei és némely kezeknek simogatásai. Emlékezzünk nézésekre; bizonyos harangozások örökre bennünk maradnak. Legszebb emlékem egy óriási

zápor. Március végén volt egy pusztán, mikor eső után kimentem az udvarra, a levegőnek olyan illata volt, amit nem lehet elfelejteni, és amivel kifizetettnek éreztem magam egész életemre.

Milyen illatai vannak az életnek és milyen ízei! Milyen boldogságok, milyen bánatok, milyen örömek és milyen kétségbeesések úsznak a levegőben! Hányféle fény van és mennyi szín... Mi az oka, hogy őszintén semmi sem érdekel?

Gyümölcsök

Asztalodon sok nyers gyümölcs legyen;
Csorduljon szádból kétoldalt a lé,
És álladra a gyümölcsvér-folyó
Szívárogojon édesen lefelé.

Az almától fehérebb lesz fogad,
Szád barlangja rózsásabb, harsogóbb,
Zengőbb a szómadár, mely kiröpül,
Illatosabb és fényesebb a csók.

A vörös meggytől kékebb lesz szemed
És távoli, mint a messzi hegyek,
Amelyektől örökre vágtat el
A vad néger: a gyorsvonal veled.

A lány baracktól márványkebeled
Majd lányabb és bánatosabb leszen,
Nem oly büszke, kemény és katonás,
Mint egészséges, buta szüzeken.

Fehér, sovány és kékeres marad
A két kezed, csak sok szőlőt egyél,
Combod körtétől lesz friss és fehér,
Mint nagy hegyek csúcsán a nyári tél.

Hajad narancstól lesz dús és puha,
Tekinteted banántól bánatos,
Még sápasztja arcod az ananász,
Mint porcelánt a nemes századok.

A kék szőlő, a dércsípte, szagos
Mint kis, piros borpaták vérzik el
A hosszú, keskeny, gyűrött ajkadon,
És csózkodhoz és dalodhoz tüzel.

Az asztalon nagy ezüst tálakon
Vérfoltos, ősi, rablott kincseken
Álljon halomba a sok friss gyümölcs,
S az asztalfőn te trónolj meztelen.